

REFERAT Formannskapet d. 15-01-2025

Mødedato Onsdag d. 15. januar 2025 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	8
Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møte 11.12.24.....	9
Reinvestering Skagerrak 1 og 2 - høringssvar på melding.....	11
Badstustrategi for Kristiansand kommune.....	14

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Orientering utbyggingspolitikk 15.01.2025

Sakliste Formannskapet 15.01.2025

Komplett innkalling Formannskapet (15.01.2025)

PROTOKOLL FORMANNSKAPET

Dato: 15.01.2025
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 1/25 - 3/25
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 10.30
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Amalie Gunnufsen (H)
Charlotte Beckmann Finnestad (KRF)
Atle Aasen (KRF) for
Jonas Ek (KRF)
Jacob Haugmoen Handegard (V)
Stian Storbukås (FRP)
Julie Hetland (FRP)
Svein-Harald Mosvold Knutsen (PP)
Kenneth Mørk (AP)
Heidi Johansen (SV)
Jannike Arnesen (AP)
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt)
Erik Rostoft (PS)

Forfall:

Sigrun Sæther (KRF)

Til stede fra administrasjonen:

Fung. kommunedirektør Ragnar Evensen
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Rådgiver Synne Thornes, by og stedsutvikling
Parksjef Aase M. Hørsdal

Orientering mandat for revisjon av utbyggingspolitikken ved rådgiver Synne Thornes, by og stedsutvikling

- Historikk
- Nye kommunale føringer
- Dagens situasjon – En tid preget av krise?
- Utbyggingspolitikk
- Mål for prosjektet
- Utredningsbehov
- Produkt
- Forslag til fremdriftsplan
- Budsjett

Deretter spørsmålsrunde.

1/25 Formannskapssak:
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.12.24
(ark.nr. 2024000066)

Formannskapets vedtak:

Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 11.12.24.
(Enst.)

2/25 Formannskapssak:
Reinvestering Skagerrak 1 og 2 - høringssvar på melding
(ark.nr. 2024026732)
Areal og miljøutvalgets innst. 09.01.25

Formannskapets vedtak:

1. Situasjonen med store prisforskjeller mellom prisområdet NO2 og resten av landet må, av hensyn til innbyggerne og næringsliv i regionen, løses før beslutning om reinvestering kan fattes.
2. Formannskapet varsler at en konsesjonssøknad om reinvestering kan bli møtt med innsigelse fra Kristiansand kommune på grunn av den areal- og samfunnsøkonomiske belastningen prosjektet medfører for kommunen og regionen.
(Enst.)
3. De høye strømprisene i prisområdet NO2 er en stor økonomisk belastning for innbyggerne i Agder og setter regionens næringsliv i en kritisk situasjon med betydelig høyere driftskostnader og svekket konkurransekraft. Med bakgrunn i denne situasjonen er Kristiansand kommune av den oppfatning at ei reinvestering i Skagerrak 1 og 2 ikke er

tjenlig for innbyggerne og næringslivet i fylket og kommunen, og vil motsette seg dette.

(14/1)

4. Formannskapet mener vi må gjenvinne nasjonal kontroll over vårt strømmarked og anbefaler derfor at dagens kabler fases ut, og ikke fornyes. Formannskapet mener derfor at ei videre utgreiing av reinvestering i Skagerrak 1 og 2 ikke bør gjennomføres.

(14/1)

5. Situasjonen med store prisforskjeller mellom prisområdet NO2 og resten av landet må, av hensyn til innbyggere og næringsliv i regionen, løses.

6. Forsynings sikkerheten må styrkes gjennom energieffektivisering, oppgradering av eksisterende kraftproduserende anlegg, lokal energiproduksjon og -lagring, oppgradering av kraftnettet med smarte løsninger og endret risikovurdering for utfall, samt fjerning av regionale flaskehalsar som begrenser effektiv utnyttelse.

7. Formannskapet etterlyser tiltak for å dempe prisforskjellene og konkurransevridningen mellom landsdelene i påvente av mer strukturelle endringer i strømmarkedet.

(Enst.)

Voteringer:

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 5 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Venstre), vedtakets pkt. 4.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 4 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Venstre), vedtakets pkt. 3.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 2, 3, 6, 7 og 8 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1, 2, 5, 6 og 7.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 1 fikk ikke tilslutning og dermed falt inst. pkt. 1.

3/25

Bystyresak:

Badstustrategi for Kristiansand kommune

(ark.nr. 2024027937)

Formannskapets innstilling:

Badstustrategi for Kristiansand kommune, datert 11.12.2024 vedtas

(Enst.)

med følgende endring:

Kommunen skal ikke eie, bygge eller finansiere badstuer. Konflikter med arrangementer ol. skal løses gjennom vilkår.

(11/4)

Forslag:

Venstre fremmet følgende forslag:

«Strategien vedtas med følgende endring:

Kommunen skal ikke eie, bygge eller finansiere badstuer. Konflikter med arrangementer ol. skal løses gjennom vilkår.»

Voteringer:

Venstre sitt forslag ble vedtatt med 11 mot 4 stemmer (AP/SV/Rødt).

Areal og miljøutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innmeldte spørsmål:

Repr. Erik Rostoft, PS, ba om at formannskapet fikk informasjon i forbindelse med 2 saker som har vært omtalt i media, Å energi sin lånegaranti til Morrow Batteries og involvering i vindkraft på land.

Ordfører Mathias Bernander informerte om at arbeidsutvalget hadde bedt om informasjon i forhold til lånegarantien til Morrow Batteries. Forespørselen ble avslått da det er andre private parter, som har lagt inn et premiss om at dette skal være unntatt offentlighet. Det skal være eiermøte, håper at informasjonen vil bli gitt da, eventuelt i neste generalforsamling for Morrow Batteries.

Vindkraft på land, det er utfordrende for styret å forholde seg til rammeverk, aksjonæravtaler og eierstrategi fra kommunale eiere – da det er mismatch mellom disse dokumentene. Det jobbes med en større revidering av eierstrategien, den kommer til politisk behandling i 2026.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 1/25: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 11.12.24

Bilag

Protokoll Formannskapet 11.12.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024000066
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	15.01.2025	1/25

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA FORMANNSKAPETS MØTE 11.12.24

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.01.2025 SAK 1/25

Formannskapets vedtak:

Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 11.12.24.
(Enst.)

15.01.2025

Punkt 2/25: Reinvestering Skagerrak 1 og 2 - høringsvar på melding

Bilag

Vedtak ARMU, 09012025, Sak 6/25, Reinvestering Skagerrak 1 og 2 - høringsvar på melding

Meldingsdokument fra Statnett

Vedlegg 1 Forslag til traseer

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024026732
Saksbehandler Ellinor Borgi

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	09.01.2025	6/25
2 Formannskapet	15.01.2025	2/25

REINVESTERING SKAGERRAK 1 OG 2 - HØRINGSSVAR PÅ MELDING

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.01.2025 SAK 2/25

Formannskapets vedtak:

1. Situasjonen med store prisforskjeller mellom prisområdet NO2 og resten av landet må, av hensyn til innbyggerne og næringsliv i regionen, løses før beslutning om reinvestering kan fattes.
2. Formannskapet varsler at en konsesjonssøknad om reinvestering kan bli møtt med innsigelse fra Kristiansand kommune på grunn av den areal- og samfunnsøkonomiske belastningen prosjektet medfører for kommunen og regionen.
(Enst.)
3. De høye strømprisene i prisområdet NO2 er en stor økonomisk belastning for innbyggerne i Agder og setter regionens næringsliv i en kritisk situasjon med betydelig høyere driftskostnader og svekket konkurransekraft. Med bakgrunn i denne situasjonen er Kristiansand kommune av den oppfatning at ei reinvestering i Skagerrak 1 og 2 ikke er tjenlig for innbyggerne og næringslivet i fylket og kommunen, og vil motsette seg dette.
(14/1)
4. Formannskapet mener vi må gjenvinne nasjonal kontroll over vårt strømmarked og anbefaler derfor at dagens kabler fases ut, og ikke fornyes. Formannskapet mener derfor at ei videre utgreiing av reinvestering i Skagerrak 1 og 2 ikke bør gjennomføres.
(14/1)
5. Situasjonen med store prisforskjeller mellom prisområdet NO2 og resten av landet må, av hensyn til innbyggere og næringsliv i regionen, løses.
6. Forsynings sikkerheten må styrkes gjennom energieffektivisering, oppgradering av eksisterende kraftproduserende anlegg, lokal energiproduksjon og -lagring, oppgradering av kraftnettet med smarte

løsninger og endret risikovurdering for utfall, samt fjerning av regionale flaskehalsar som begrenser effektiv utnyttelse.

7. Formannskapet etterlyser tiltak for å dempe prisforskjellene og konkurransevridningen mellom landsdelene i påvente av mer strukturelle endringer i strømmarkedet.

(Enst.)

Voteringer:

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 5 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Venstre), vedtakets pkt. 4.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 4 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Venstre), vedtakets pkt. 3.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 2, 3, 6, 7 og 8 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1, 2, 5, 6 og 7.

Areal og miljøutvalgets innst. pkt. 1 fikk ikke tilslutning og dermed falt inst. pkt. 1.

15.01.2025

Punkt 3/25: Badstrategi for Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak ARMU, 09012025, Sak 5/25, Badstrategi for Kristiansand kommune

Vedtak byst, 29012025, Sak 7/25, Badstrategi for Kristiansand kommune

Badstrategi

Agder fylkeskommune Badstrategi for Kristiansand kommune – innspill

Dato: 21. november 2024
Saksnr.: 2024027937-1
Saksbehandler: Margrete Havstad
Godkjent av: Aase Margrethe Hørsdal
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

09.01.2025
15.01.2025
29.01.2025

Badstrategi for Kristiansand kommune

Forslag til vedtak

[Badstrategi for Kristiansand kommune, datert 11.12.2024 vedtas.](#)

Sammendrag

De siste årene har en ny badstutrend feid over landet. Badstuene er flyttet ut av badeanleggene, og blitt etablert i friområder, i nær tilknytning til bademulighet i vann eller sjø.

I Kristiansand er det foreløpig etablert ett badstutilbud på kommunalt areal, Badstuen Blaud som åpnet i mai dette året.

Det er stor interesse for å få på plass flere badstuer i kommunen. Det er jevnlig henvendelser fra personer som ønsker å etablere badstuer. De som henvender seg har gjerne kommet langt i planleggingen, og har ofte et konkret ønske om plassering, badstutype og driftsform.

Administrasjonen har derfor sett behov for et styrende dokument som peker på hvor i kommunen badstuer kan etableres, og hvordan en tildeling kan gjøres.

Badstrategien skal bidra til å synliggjøre retningslinjer og regelverk, og vil være en praktisk veileder for initiativtakere som ønsker å etablere seg. Den skal også være et styringsverktøy for administrasjonen.

Strategien vil kun gjelde på kommunal grunn. På privat grunn gjelder vedtatte arealplaner og byggesøknad etter plan- og bygningsloven.

I strategien blir det presentert 16 lokasjoner som administrasjonen har vurdert som egnet for badstuetablering. Det er lagt vekt på en god fordeling i hele kommunen, egnethet i forhold til klima og trygge badeforhold og egnethet i forhold til atkomst og andre fasiliteter som strøm, vann og toalett.

Kristiansand kommune har innhentet informasjon og erfaringer fra andre kommuner for å utarbeide denne strategien. Norges Badstulaug har gitt innspill i prosessen.

Vedlegg:

- Badstrategi for Kristiansand kommune, datert 11.12.2024

Bakgrunn for saken

På lik linje med ellers i landet, er det stor interesse for å etablere badstuer i Kristiansand. Administrasjonen får jevnlig henvendelser fra personer som ønsker å starte opp et badstutilbud. De har gjerne et konkret ønske om plassering, badstutype og driftsform.

Administrasjonen ønsker derfor et styrende dokument som peker på hvor i kommunen vi ønsker å åpne opp for badstuer. Målet er å skape en helhetlig, strategisk og målrettet styring av plassering og drift av badstuer.

Tidligere saksgang

Det ble fremmet en politisk sak til Bystyret den 27.10.2021 angående etablering av badstuer. I saken ble ulike driftskonsepter og badstutyper beskrevet, og et forslag til hvordan man kan realisere et badstutilbud i Kristiansand ble presentert.

Bystyrets vedtak i saken var som følger:

- 1. Det gjennomføres en anbudskonkurranse for etablering og drift av badstuflåter i Kristiansand. (Enst.)*
- 2. Det skal etableres 3 badstuflåter; en øst for Otra, en i sentrum/Kvadraturen og en i Høllenområdet. (45/26)*
- 3. Tilbyderne stilles fritt i anbudskonkurransen til å presentere konsept, oppvarmingsform og antall badstuer tilbyder ser for seg på sikt. (Enst.)*
- 4. Dersom prisnivået er slik at pris på enkeltbillett ligger over 150 kr/time (2021-pris), skal konsept forelegges politisk behandling. (Enst.)*
- 5. Badstutilbudet etableres og drives for tilbyders regning og risiko, mens kommunens rolle er tilrettelegging og utleie av kaiplass og arealer. (Enst.)*
- 6. Bystyret ber om at badstutilbudet drives i privat regi. (Enst.)*

I etterkant av denne saken, er det etablert et badstutilbud, Blaud i Nodeviga. Badstuen ble etablert etter anbudskonkurranse, og ble åpnet i mai dette året.

Eierskap og driftskonsept

Alle de 16 lokasjonene som beskrives i denne strategien, er på areal eid av kommunen. Områdene er enten offentlige friområder eller friluftsområder. 7 av lokasjonene er på Statlig sikrede friluftsområder.

Det åpnes også opp for å etablere en badstue i Kristiansand gjestehavn.

Kristiansand kommune har mottatt henvendelser om å etablere badstuer i flere andre kommunale småbåthavner. Dette er ikke aktuelt. Småbåthavnene skal prioriteres for båteiere. Begrensede ressurser som strøm og vann, og risiko for dårlig vannkvalitet, gjør områdene uegnet for badstudrift med tilhørende bading.

Badstutyper og arkitektur

Strategien skiller mellom to hovedtyper badstuer: permanente landfaste bygg og mobile badstuer.

Mobile badstuer kan enten etableres på land som rullende badstuer (på hjul) eller som flyttbare modulbygg. Mobile badstuer kan også etableres på vann som flytende badstuer.

Permanente landfaste bygg: Dette gjelder fire av lokasjonene i strategien: Kanalbyen, Kristiansand gjestehavn, Bystranda og Hamresanden.

De fire aktuelle lokasjonene er sentrale, populære og viktige områder for allmennheten. Private bygg på kommunens grunn vil være omfattet av tomtfesteloven, og loven med tilhørende rettspraksis har vært uforutsigbar de siste tiårene. Kommunen skal ha kontroll på hva som etableres her, og unngå at private får særrettigheter. Det vil være stor sannsynlighet for brukskonflikter med andre private initiativ på disse områdene, f.eks messer (båtmesse og lignende), festivaler (palmesus ol.). Det er derfor ikke ønskelig med privateide bygg på disse offentlige arealene.

På lokasjonene der strategien foreslår denne løsningen, er dette på kommunal grunn og det er viktig at eventuelle bygg eies av kommunen på grunn av diverse klausuleringer, allmennhetens interesser m.m. Dersom man velger å etablere denne type badstuer må det være kommunalt eierskap og driften settes ut til private. Det presiseres at etableringen ikke skal belaste kommunens budsjett, men at det eventuelt må søkes eksterne finansieringsløsninger (eksempelvis en modell av type stupetårnet i Bertes) eller at investering betales tilbake gjennom leie over et begrenset antall år. Skulle badstudriften opphøre (eksempelvis hvis man ikke får tak i annen driver), vil byggene fjernes helt eller inngå i området med annen bruk tilrettelagt for allmennheten.

Dersom man ikke får ekstern finansiering og mulighet til å realisere badstubygg på disse lokasjonene, må områdene utgå av strategien.

På lokasjonene der strategien foreslår mobile løsninger, vil badstudriveren eie bygget mens Kristiansand kommune eier tomtegrunnen. Det vil fastsettes en leiekontrakt med en årlig leieavgift for bruken av tomta.

Arkitektur og teknisk utforming: Strategien stiller krav til god stedstilpasset arkitektur. På noen av lokasjonene der badstuer kan etableres, er det ønskelig at badstuene fremstår som landemerker. Dette gjelder for 3 av lokasjonene: i Kristiansand gjestehavn, på Bystranda og på Hamresanden.

Det er også stilt krav til teknisk utforming. Med tanke på at badstuene skal være tilgjengelige for alle og trygge i bruk, men også med tanke på god energieffektiv utforming av badstuene og miljømessig bærekraft.

Bildene nedenfor viser eksempler på de 4 ulike badstutypene:

Landfast badstue på Gjøvik.

(Foto: Gjøvik kommune)

Mobil, rullende badstue i Oslo.

(Foto: Oslo badstuforening)

Mobil, flyttbar modulbadstue.

(Foto: Fraoss.no)

Mobil, flytende badstue i Kristiansand.

(Foto: Tor André Gjesteland, Blaud)

Drift

Jamfør bystyrets vedtak 27.10.2021 skal driften av badstuer være i privat regi. Denne strategien åpner derfor ikke opp for kommunal drift av badstuer.

Badstuene som etableres skal driftes av kommersielle foretak, ideelle foretak og/eller ideelle/frivillige organisasjoner.

I Kanalbyen, i Gjestehavna, på Bystranda og på Hamresanden skal kommunen realisere og eie byggene, men driften skal settes ut på anbud. Det er foreslått at drift på en lokasjon, for eksempel Hamresanden, forbeholdes en ideell/frivillig organisasjon.

Badstuene skal ha et åpent tilbud for allmenheten og ikke begrenses til for eksempel enkeltgrupper eller medlemmer i lag og foreninger. Badstuene skal driftes som fellesbadstuer, der man kjøper en plass i en tidsbegrenset periode, i motsetning til private badstuer der man har mulighet til å booke hele badstua for seg selv og sin gruppe. Strategien foreslår at 60 % av åpningstiden på dagtid, skal være i form av et åpent tilbud i fellesbadstue.

Oppvarming

Badstuene kan varmes opp med elektrisk ovn eller vedovn. Elektrisk ovn krever påkobling og tilgang til nok strøm. Det er satt krav om elektrisk oppvarming i de sentrale områdene som Høllen, Amalienborg, Kanalbyen, Gjestehavna, Bystranda og Hamresanden.

Der påkobling til strøm blir for kostbart, er vedfyring et alternativ. Vedfyring er også aktuelt for mobile mer midlertidige badstuer. Belysning kan løses med solceller.

Problemstillinger

Klimatiske forhold

Badstuer med tilhørende bademulighet skal være trygge og tilgjengelig gjennom hele året. Man må derfor ta høyde for vær-situasjonen året rundt.

Kystlinja i Kristiansand er særlig vindutsatt fordi den er mindre skjermet av skjærgården utenfor enn i tilgrensende byer. Det er vanskelige forhold med urolig sjø, men også på grunn av sterke strømninger. Dette er spesielt krevende i forhold til de flytende badstuene der også konstruksjonen er utsatt.

Det har vært et stort ønske å etablere badstue på vestsiden av Otra ved Posebyen. Strømningene i elva er kraftigere her enn på østsiden ved Kjøita. I vinterperioder kan det også være utfordrende med drivende isflak. Kombinasjonen av strømninger og vanskelige forhold vinterstid, gjør Otra uegnet for en badstuetablering, spesielt med tanke på trygge badeforhold.

Statlig sikra friluftsområder

7 av lokasjonene ligger i Statlig sikrede friluftsområder. Det gjelder Kilenparken, Storeneset, Myren gård, Bertesbukta, Hamresanden, Sømstranda og Trossestien i Fidjekilen.

Kommunens tolkning av begrensninger i statlig sikrede friluftsområder er at det kan etableres badstutilbud i et statlig sikra friluftsområde, så lenge dette ikke fortrenger allmenhetens bruk av områdene. Strategien konkluderer med at et badstutilbud vil være et positivt tiltak i disse områdene, og bidra til formålet; å sikre områdene for et lavterskel friluftstilbud. Badstuene skal være åpne og tilgjengelige for alle, og vil trolig øke bruken av områdene også på dager med dårlig vær og gjennom vinteren. Badstuene kan bli sosiale møtesteder i nærområdet, hindre utenforskap og fremme folkehelse.

Områdene som er valgt ut er større friluftsområder hvor en badstuetablering ikke vil hindre annet friluftsliv. På Hamresanden er det satt krav om et landfast permanent bygg. Her er det satt krav om at kommunen skal bygge og eie badstuen for å unngå privatisering. På de andre lokasjonene er det valgt mobile løsninger som fjernes helt dersom badstuinteressen og drift opphører. Privatisering vil derfor ikke være en aktuell problemstilling.

I Kilenparken, i Trossestien og delvis i Bertesbukta er det satt krav om flytende badstuer som vil ligge i vannet utenfor de statlig sikrede områdene. Disse vil kreve tilgang fra land via en bryggeløsning, men det er ellers ingen inngrep på land.

Universell utforming

Kommunens mål er at badstuene skal være tilgjengelige for alle.

Kommunen stiller krav om universell utforming på badstuene med sentral plassering. Det gjelder områdene: Høllen, Amalienborg, Myren gård, Kanalbyen, Gjestehavna, Bystranda og Hamresanden.

I de resterende områdene, der tilgang og terreng gjør det vanskelig å oppfylle kravene, skal universell utforming tilstrebes, men det er ikke et krav.

Regelverk

Moderne badstuer, er underlagt regler fastsatt i «*Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstue m.v.*» fra 1996. Forskriften er utarbeidet for badstuer som er bygget i tilknytning til offentlige badeanlegg. Regelverket er derfor ikke tilpasset dagens badstutrend.

Kristiansand kommune ved Miljørettet helsevern har vurdert forskriften, og gitt anbefaling for hvilke krav som skal stilles ved etablering av frittstående badstuer. I tillegg har Norges Badstulaug delt erfaringer fra andre deler av landet, og kommet med råd om hvilke krav som bør stilles.

Vi har kommet fram til følgende krav:

- Kravene om rutiner for renhold og desinfeksjon skal imøtekommes fullt ut.
- Det stilles krav om tilgang til toalett i nærområdet.
- Det stilles ikke krav til kaldtvann til håndvask. Dette kan løses ved hjelp av tilgang til sjø/vann, våtservietter eller håndsprit.
- Det stilles ikke krav til dusjmulighet. I dagens badstutrend er kombinasjonen med helårsbading og badstue viktig. Alle lokasjonene i strategien ligger i tilknytning til vann eller sjø.

Prosess

En anbudskonkurranse vil lyses ut når kommunen mottar en henvendelse om å etablere ett badstutilbud på ett av områdene i strategien.

Der kommunen selv skal realisere byggene, vil driften settes ut på anbud.

Etablering av badstuer er søknadspliktige tiltak. Tilbyder har ansvar for søknadsprosessen og avklare og innhente alle nødvendige tillatelser.

Om interessen for badstuer avtar eller badstudriver ikke ønsker å fortsette driften, skal badstuene avvikles.

Dersom badstuen er et permanent landfast bygg, vil bygget inngå som en del av området til en ny bruk som er til glede for allmennheten, og som er i henhold til områdets reguleringsformål.

Dersom badstuen er mobil (rullende, flyttbart modulbygg eller flytende badstue) skal badstuene med tilhørende tilrettelegging, fjernes helt, og området skal tilbakeføres til slik det var før etablering.

Økonomiske konsekvenser

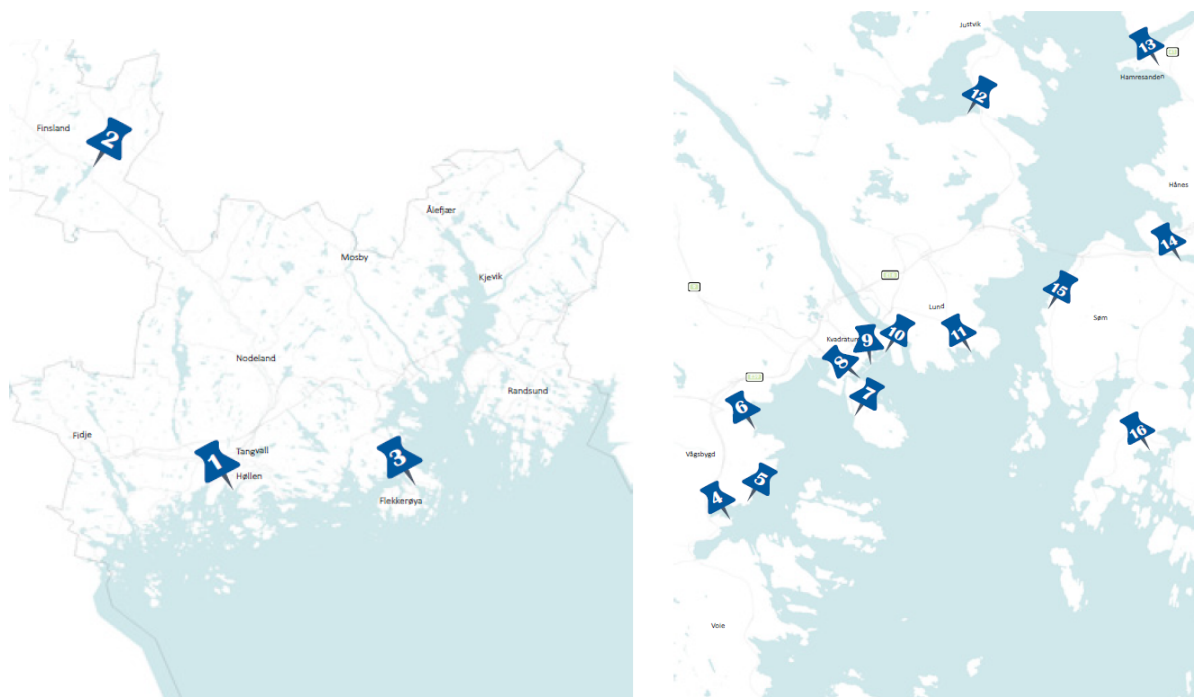
Strategien foreslår at kommunen skal stå for bygging og etablering av 4 badstuer, i Kanalbyen, i Kristiansand gjestehavn, på Bystranda og på Hamresanden.

Grunnen til dette er at områdene er sentrale, viktige utfartområder der det ikke er aktuelt å åpne opp for en etablering av landfaste bygg i privat regi. I disse områdene er det aktuelt med signalbygg som kan ombrukes til annet formål til glede for allmennheten, dersom badstuiinteressen avtar.

Der strategien krever oppvarming av badstuene med strøm, kreves det påkobling til nærmeste tilgjengelig påkoblingspunkt. I utgangspunktet skal dette bekostes av badstudriver. På noen av lokasjonene vil åpningskostnaden blir for stor, og kommunen må derfor regne med å dele på dette. En fremtidig leieinntekt for utleie av grunn, kan være med å dekke inn denne kostnaden for kommunen. Tilrettelegging for påkobling til vann kan også være aktuelt.

Lokasjoner

Strategien åpner opp for etablering av badstuer på 16 steder i Kristiansand:

Sted	Område	Realisering	Type badstue	Oppvarming	Fasiliteter	Universell utforming
1 - Høllen	Friområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Landfast flyttbar modul	Elektrisk ovn	Offentlig vannklosett	Krav om tilrettelegging av badstue
2 - Kilenparken	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Flytende	Vedfyrt eller elektrisk ovn	Toalett på bensinstasjon	Tilstrebes, men ikke et krav
3 - Skjærgårdsheimen	Friområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Landfast, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Toalett på Skjærgårdsheimen åpent deler av året	Tilstrebes, men ikke et krav
4 - Storeneset	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Landfast, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Offentlig friluftstolett	Tilstrebes, men ikke et krav
5 - Amalienborg	Promenade under bygging	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Landfast flyttbar modul	Elektrisk ovn	Toalett må etableres i nærområde	Krav om tilrettelegging av badstue
6 - Myren gård	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Landfast, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Toalett på Myren gård (ikke alltid åpent)	Krav om tilrettelegging av badstue
7 - Kanalbyen	Badeplass under bygging	Kommunal etablering, drift i privat regi	Landfast permanent bygg	Elektrisk ovn	Offentlig vannklosett under bygging	Krav om tilrettelegging av badstue
8 - Nodeviga	Museumshavn	Etablert og åpnet mai 2024	Flytende badstue	Elektrisk ovn	Toalett på Fiskebrygga	Universelt tilgjengelig badstue, men ikke bademulighet
9 - Kristiansand gjestehavn	Småbåthavn	Kommunal etablering, drift i privat regi	Landfast permanent bygg	Elektrisk ovn	Offentlig vannklosett i servicebygg i gjestehavna	Krav om tilrettelegging av badstue
10 - Bystranda	Friområde	Kommunal etablering, drift i privat regi	Landfast permanent bygg	Elektrisk ovn	Offentlig vannklosett i Tresse og ytterst på Tangen	Krav om tilrettelegging av badstue
11 - Bertesbukta	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Flytende, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Offentlig friluftstolett på Fantholmen	Tilstrebes, men ikke et krav
12 - Gillsvannet	Friområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Flytende, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Offentlig friluftstolett på området	Tilstrebes, men ikke et krav
13 - Hamresanden	Statlig sikret friluftsområde	Kommunal etablering, drift i privat regi	Landfast permanent bygg	Elektrisk ovn	Offentlig vannklosett på området	Krav om tilrettelegging av badstue
14 - Snikkedalen	Friområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Flytende, rullende eller flyttbar modul	Vedfyrt ovn	Behov for å etablere friluftstolett	Tilstrebes, men ikke et krav

15 - Sømstranda	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Rullende eller flyttbar modul	Vedfyrst ovn	Offentlig friluftstoalett på området	Tilstrebes, men ikke et krav
16 - Trossestien	Statlig sikret friluftsområde	Privat initiativ med årlig leie av tomtegrunn	Flytende modul	Vedfyrst ovn	Offentlig friluftstoalett på området	Tilstrebes, men ikke et krav

Vurdering og konklusjon

Det er mange som ønsker å etablere badstuer på offentlig eid areal i Kristiansand kommune. Ofte har initiativtakere et konkret ønske om hvor de ønsker å etablere et badstutilbud. Det er viktig at badstuetableringene legges ut på anbud, slik at tildeling skjer på en riktig og rettferdig måte, og ikke tilfeldig.

Det er ikke alle offentlig eide areal som egner seg, eller det er ønskelig å tilrettelegge for badstuer. Badstuer innbyr til bading hele året. Når man tilrettelegger for bading, må man forsikre seg om at dette er steder der bading er forsvarlig uansett årstid. Det kan også være en utfordring med påkobling for strøm. Noen steder vil en påkobling være så kostbar, at en etablering vil være ulønnsom også på lang sikt.

Administrasjonen ser derfor behov for å styre på hvilke områder badstuer kan etableres. I strategien er det, etter en grundig vurdering, valgt ut 16 steder, spredt rundt i kommunen, hvor vi mener en badstuetablering med tilhørende helårsbading er aktuell. Noen av stedene er mest egnet for mobile badstuer, slik at hvis badstuinteressen avtar, kan all tilrettelegging for badstuaktiviteten fjernes fra område. På de mest sentrale områdene er det foreslått at kommunen selv bygger badstuene, mens driften settes ut på anbud. Denne løsningen er valgt fordi dette er sentrale områder der kommunen ønsker kontroll på etableringen, og hvor det ikke er aktuelt å etablere et bygg i privat regi, som for eksempel på Bystranda.

I tillegg til å peke på aktuelle arealer for badstuer, skal strategien også bidra til å synliggjøre retningslinjer og regelverk. Den skal være en praktisk veileder for tilbydere som ønsker å etablere et badstutilbud, og et styringsverktøy for administrasjonen.

Strategien vil kun gjelde på kommunal grunn. På privat grunn, gjelder vedtatte arealplaner og byggesøknad etter plan- og bygningsloven.

På grunn av den økende interessen for badstutilbud, bør det i fremtidige byggeprosjekter tas stilling til om det er aktuelt å sette av areal til badstuer. Dette gjelder både på kommunalt og privat areal.

Kristiansand kommune ønsker at badstustrategien vedtas før flere badstuer etableres. Når strategien er vedtatt er kommunen innstilt på å tilrettelegge for rask etablering.